

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2020-07-23

Dnr KS 2020/0009

Svar på medborgarförslag nr 1/2020 - Ändring av lokala ordningsföreskrifter gällande fyrverkerier på Ljusterö med öar

Sammanfattning

I ett medborgarförslag föreslås att det införs en förbudszon för användning av pyroteknisk utrustning genom ändring av lokala ordningsföreskrifter i Österåkers kommun. Föreslaget område för förbud är området utanför fastlandet, dvs. alla öar med kringliggande vatten i kommunen.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Anse medborgarförslag nr 1/2020 besvarad med hänvisning till Kommunfullmäktiges beslut 2018-04-23, § 3:5 som dels innebar en skärpning av tider för användande av pyrotekniska varor och dels att det krävs polismyndighetens tillstånd för att använda pyrotekniska varor under övriga tider.

Bakgrund

I ett medborgarförslag föreslås införa ett förbud mot fyrverkeri inom området utanför fastlandet, dvs. alla öar med kringliggande vatten i kommunen. Kommunfullmäktige beslutade 2018-04-23, § 3:5 följande ”Pyrotekniska varor får användas av privatpersoner utan tillstånd nyårsafton från kl. 23.30 till kl.00.30, påskafton och valborgsmässoafton från kl. 21.00 till kl. 22.00.” samt ”Under övriga tider på året krävs polismyndighetens tillstånd för att använda pyrotekniska varor.”.

Beslutet i Kommunfullmäktige 2018-04-23 var en skärpning från den tidigare skrivningen som löd ”Pyrotekniska varor får användas av privatpersoner utan tillstånd påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton från kl. 18.00 till 03.00 därpå följande dag.” samt ”Under övriga tider på året krävs polismyndighetens tillstånd för att använda pyrotekniska varor inom område med samlad bebyggelse.”

I det nya beslutet kvarstår inom vilka områden det alltid är förbjudet att använda pyrotekniska varor: Solhälla, Vårdbo, Görjansgården, Solskiftets äldreboende, Enebackens äldreboende och Alceahuset. Beslutet i Kommunfullmäktige godkändes av Länsstyrelsen 2018-05-23.

Förvaltningens slutsatser

Kommunstyrelsens förvaltning, kommunkansliet, har inget att erinra.

Bilagor

1. Medborgarförslag nr 1/2020.
2. Beslut från Länsstyrelsen Stockholm 2018-05-23.

Tjänsteutlåtande

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Peter Frème
Kanslichef

Fredrik Zethræus
Kommunsekreterare

Expedieras

- Förslagsställaren
- Akt

1/2020

Skickas till:
Kommunfullmäktige i Österåkers kommun
Kommunkansliet
184 86 Åkersberga

ÖSTERÅKERS KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN
2020-01-15
D.nr: KS 2020/0009

(1)

Medborgarförslag

Förslag (endast ett ämne)*
Ändring av lokala ordningsföreskrifter gällande fyrverkerier på Ljusterö med öar
Beskrivning*
Förslag att införa förbudszon för användning av pyroteknisk utrustning genom ändring av lokala ordningsföreskrifter i Österåkers kommun. Föreslaget område för förbud är området utanför fastlandet, dvs alla öar med kringliggande vatten i kommunen.
Namn *
LENA JONSSON

Jag samtycker till publicering av mitt namn tillsammans med mitt medborgarförslag på kommunens webbplats. Om jag inte samtycker publiceras endast medborgarförslaget.

Nedanstående kontaktuppgifter kommer inte att publiceras på kommunens webbplats.

Kontaktuppgifter

Arbetsadress*	Postadress:
Telefon*	Mobil
E-postadress	

Underskrift

Ort och datum*
Namnsteckning*
Namnförtydligande*

* Obligatoriska uppgifter

Innehållsförteckning

Författare: Joakim Ekelund

<u>Sammanfattning</u>	<u>3</u>
<u>1 Inledning</u>	<u>4</u>
<u>1.1 Syfte</u>	<u>4</u>
<u>1.2 Bakgrund</u>	<u>4</u>
<u>2 Studie</u>	<u>4</u>
<u>2.1 Juridisk situation</u>	<u>4</u>
<u>2.1.1 Begränsningar av pjäser</u>	<u>5</u>
<u>2.1.2 Begränsningar i andra länder</u>	<u>5</u>
<u>2.2 Kroppsskador</u>	<u>5</u>
<u>2.3 Eldsvådor</u>	<u>5</u>
<u>2.4 Husdjur</u>	<u>5</u>
<u>2.5 Tamboskap</u>	<u>6</u>
<u>2.6 Vilda djur</u>	<u>6</u>
<u>2.7 Miljö</u>	<u>6</u>
<u>3 Åtgärder</u>	<u>6</u>
<u>3.1 Totalt förbud mot fyrverkerier och pyrotekniska varor</u>	<u>6</u>
<u>3.2 Förbud mot fri användning av fyrverkerier för privatpersoner</u>	<u>7</u>
<u>3.3 Krav på tillstånd för att använda fyrverkerier</u>	<u>7</u>
<u>3.4 Begränsning av tid då det är tillåtet att använda fyrverkerier</u>	<u>8</u>
<u>3.5 Områden med fyrverkeriförbud</u>	<u>8</u>
<u>3.6 Informationskampanj om fyrverkeriers negativa påverkan</u>	<u>8</u>
<u>3.7 Förespråka alternativ till fyrverkerier</u>	<u>8</u>
<u>4 Slutsats och Diskussion</u>	<u>9</u>
<u>Källor</u>	<u>10</u>

Författare: Joakim Ekelund

Sammanfattning

Fyrverkerier ger upphov till ett antal negativa effekter som gör att rätten att använda fyrverkerier ifrågasätts.

- Kroppsskador, varje år skadas ca 300 personer varav 100 allvarligt av fyrverkerier.
- Eldsvådor, räddningstjänsten gör ca 150 – 250 utryckningar varje år på bränder orsakade av fyrverkerier. Majoriteten på nyårsafton.
- Djur blir stressade och tar skada av fyrverkerier, så väl husdjur som tamboskap och vilda djur.
- Miljöpåverkan, varje år släpps flera ton bly ut bara i Sverige på nyårsafton. Förutom bly släpps det ut arsenik, vanadin, krom, nickel, strontium, titan, mangan, molybden, koppar, kobolt, kadmium

Opinionen mot fyrverkerier har de senaste åren ökat, samtidigt finns det en stor grupp människor som tycker att fyrverkerier är en viktig tradition i Sverige.

På senare år har flera kommuner infört områden med fyrverkeriförbud eller krav på polistillstånd för att använda fyrverkerier i de lokala ordningsföreskrifterna. I de lokala ordningsföreskrifterna har kommunerna goda möjligheter att reglera när och var fyrverkerier får användas och kan därmed minimera de olägenheter som uppkommer för allmänheten.

Andra linjer som drivs utav organisationer är totalt förbud för fyrverkerier eller förbud för användning av fyrverkerier för privatpersoner och förbud mot försäljning av fyrverkerier till privatpersoner.

1 Inledning

Fyrverkerier är vanligt förekommande på svenska högtider, då framför allt vid nyårsafton. Men fyrverkerierna medför även problem, kritiken mot traditionen har alltid funnits men har under senare år intensifierats med ett mer organiserat motstånd.

1.1 Syfte

Syftet med rapporten är att sammanställa den problemställning som finns kring fyrverkerier samt de förslag på lösningar som finns.

1.2 Bakgrund

Användandet av fyrverkerier i Sverige härstammar från en äldre tradition då man med hjälp av brasor och avlossande av skott skulle skrämma häxor och andra onda varelser under påsk och valborg. Traditionen började sedan en bit in på 1900-talet att även spridas till nyårsafton då man precis efter tolvslaget skulle skrämma förra årets onda andar att inte följa med in i det nya året. Med åren ersattes skotten från gevär och salutkanoner av fyrverkerier.

2 Studie

Detta avsnitt tar upp den problemställning som finns med fyrverkerier och sammanfattar en del av de åtgärder som tillkommit för att stävja problemen med fyrverkerier och annan pyroteknisk utrustning.

2.1 Juridisk situation

Nedanstående text är hämtad från polisens hemsida.

"Du måste vara 18 år för att köpa, inneha eller använda fyrverkerier. Det kan krävas tillstånd om fyrverkerier ska avfyra i ett tätbebyggt område. För fyrverkerieffekter inomhus, vid till exempel en konsert, krävs tillstånd."

Att köpa fyrverkerier till minderåriga är olagligt och minderåriga får heller inte använda fyrverkerier i målsmans sällskap.

I 3 kap OrdnL står det att man skall *"göra en bedömning om användning av fyrverkeri kan innebära risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom"*.

Runt vissa platser så som t.ex. flygplatser, sjukhus, skolor m.m. är det alltid förbjudet att använda fyrverkerier. Detta regleras oftast, med undantag för flygplatser, av lokala ordningsföreskrifter. Dessa sätts upp på kommunal nivå och kommunerna har här goda möjligheter att reglera när och var fyrverkerier får användas och kan därmed minimera de olägenheter som uppkommer för allmänheten.

I majoriteten av kommunerna är det generellt förbud mot att använda fyrverkerier utan polisens tillstånd alla dagar om året, med undantag för påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton. I Österåkers kommun är det tillåtet mellan 18:00 – 03:00 på dessa dagar. På senare år har flertalet kommuner infört strängare regler, några kommuner har infört att det under alla dagar om året krävs tillstånd från polisen och några kommuner har infört områden med totalförbud mot fyrverkerier. Mörbylånga kommun var en av de första att införa att det alltid ska krävas tillstånd att använda fyrverkerier, detta beslut överklagades och blev underkänt av förvaltningsrätten. Flera kommuner har efter detta infört liknande ändringar i sina lokala ordningsföreskrifter utan att överklagas.

2.1.1 Begränsningar av pjäser

Sedan 1 januari 2002 är det förbjudet att sälja smällare i Sverige. Som smällare räknas pyrotekniska varor där smällen är huvudsaklig effekt. Raketer och likande där smällen är en sekundär effekt, påverkades inte av denna lagändring.

Nya EU direktiv för pyrotekniska varor gäller sedan 2007, dessa gör gällande att alla pyrotekniska varor som säljs inom EU ska vara CE-godkända. Direktiven började i praktiken att gälla 2010, men Sverige har tillsammans med flera andra länder en övergångsperiod fram till 2017 där även icke CE-godkända pyrotekniska varor får säljas. CE godkända pjäser som säljs i Sverige får innehålla högst 75 gram krut, medan icke CE-godkända får innehålla högst 250 gram krut per pjäs.

2.1.2 Begränsningar i andra länder

I Norge är det sedan 2008 förbjudet att använda raketer med styrpinne och pjäser som ser ut som leksaker, förbudet har gett resultat och minskat andelen personskador.

I Finland finns krav på skyddsglasögon i samband med fyrverkerier och flera städer har förbjudit användandet av fyrverkerier i centrum. De har även förbjudit vissa typer av pjäser. Detta har under de senaste fem åren minskat antalet eldsvådor, svåra ögonskador och skadegörelser.

2.2 Kroppsskador

Varje år måste ca 300 personer söka läkarvård p.g.a. fyrverkeri relaterade skador, varav 100 blir allvarligt skadade. Av de allvarligt skadade måste ca 20 stycken vårdas längre än ett dygn på sjukhus. De flesta skadade är män och en stor del är under 18 år. Sedan 1998 har åtta personer avlidit i olyckor med fyrverkerier, alla unga män i åldrarna 17 – 27.

Många av olyckorna sker enligt MSB p.g.a. felaktig hantering och ofta i samband med alkohol. Majoriteten av olyckorna sker på nyårsafton.

2.3 Eldsvådor

Varje år inträffar mellan 150 – 250 bränder p.g.a. fyrverkerier där räddningstjänsten måste rycka ut för att släcka, majoriteten på nyårsafton. Man räknar med att ytterligare ca 350 – 600 bränder orsakas av fyrverkerier, men där räddningstjänsten inte rycker ut. Hit räknas mindre bränder som inte sprider sig eller har kunnat släckas av folk på plats.

2.4 Husdjur

Många katter, hundar och andra husdjur blir skrämde av fyrverkerier. Svenska kennelklubben räknar med att ungefär en tredjedel av landets 730 000 hundar är skotträdda, varav ca 35 000 av dessa är så rädda att de måste drogas med lugnande. Då majoriteten av fyrverkerierna skjuts upp vid en känd tidpunkt (tolvslaget på nyårsafton) vidtar många husdjursägare förebyggande åtgärder för att skydda sina djur. Vanligt är bland annat att man försöker skärma av för djuren genom att stänga in dessa, tända lampor och sätta på musik för att stänga ute ljud och ljus. Ofta är detta inte tillräckligt. En annan vanlig åtgärd är att man helt enkelt tar med sig sina djur och åker till en plats där det är fyrverkeriförbud, t.ex. flygplatser eller naturreservat. Exempel är Häringe slott som tar emot hundar och Clarion hotell på Arlanda som tillåter hundar under nyårsafton.

Mycket fyrverkerier skjuts även upp under andra tidpunkter. Eftersom hundarna måste komma ut på promenad kan det då ske att hundarna är utomhus när det skjuts fyrverkerier. Att hundar springer iväg vid dessa tillfällen är vanligt och de kan då bli skadade.

2.5 Tamboskap

Tamboskap som hästar, kor, får m.m. blir ofta väldigt stressade av fyrverkerier. Bland dessa sticker hästar ut eftersom de är ett flyktdjur som vid fara ska springa, medan t.ex. en kor ställer sig i samlad trupp vända mot faran. Djur som inte är vana att stängas in blir oftast mer stressade om de hamnar i utrymmen som de inte är vana vid, därför är det svårt att försöka avskärma tamboskap från fyrverkerier utan att förvärra situationen.

Exempel på händelser: under nyårsafton 2014 rymde hästen Helge ur sitt stall utanför Norrtälje. Helge hittades i slutet på mars i sjön Limmaren där han hade drunknat.

På en gård på Island 2005, skenade 20 hästar under ett fyrverkeri på en granngård där man hade fest. Hästarna sprang och föll ut för en klippa och alla omkom. Det handlade om hästar till ett värde på 1.5 – 2 miljoner sek, vilket blev ett hårt ekonomiskt slag mot gården trots försäkringar.

2.6 Vilda djur

Vilda djur blir stressade av fyrverkerier, enligt Svenska jägareförbundet hittas ofta självdöda djur efter nyår. Ofta rådjur som under kalla vintrar har blivit nedkylda och frusit ihjäl. Även antalet viltolyckor ökar i samband med nyårshelgen då skrämde djur springer upp på vägbanorna.

2.7 Miljö

Fyrverkerier innehåller olika metaller och salter som ger dem dess färg. Dessa metaller sprids ut som partiklar i luften när fyrverkerierna skjuts upp. Ämnen som sprids av fyrverkerier är bland annat bly, arsenik, vanadin, krom, nickel, strontium, titan, mangan, molybden, koppar, kobolt, kadmium. Vid millennieskiftet släpptes det t.ex. ut 275 kg bly i Stockholm detta trots att Stockholms stads fyrverkeri var blyfritt. Totalt i Sverige vid millennieskiftet släpptes det ut tre ton bly, två ton koppar, 70 kg krom, sex kg arsenik och tre kg kadmium.

Fyrverkerier kan tillverkas utan bly och flera utav de skadligaste ämnena. Detta återspeglas ofta i priset. Mycket av de fyrverkerier som säljs till privatpersoner är billiga pjäser från kina som innehåller bly. Därför är miljöpåverkan generellt högre från privata tillställningar jämfört med fyrverkerier anordnade av kommuner och liknande.

Pjäserna är ofta byggda utav papper, trä och plast, metall förekommer men är mindre vanligt. Problemet är störst med raketer eftersom dessa flyger iväg och landar utspridda i bebyggelse och natur. Papper och trä bryts ner, medan plasten endast nöts ner mekaniskt och skapar så kallade microplaster.

3 Åtgärder

Här sammanställs åtgärder som är föreslagna av olika organisationer och enskilda individer.

3.1 Totalt förbud mot fyrverkerier och pyrotekniska varor

Ett totalförbud mot alla former av fyrverkerier och pyrotekniska varor föreslås återkommande, då oftast av enskilda individer.

Ett sådant förbud går enligt försvarsutskottet emot gällande EU direktiv för pyrotekniska varor.

3.2 Förbud mot fri användning av fyrverkerier för privatpersoner

Förbud mot fri användning av fyrverkerier och pyrotekniska varor för privatpersoner, samt försäljning av sådana varor till privatpersoner. Denna linje drivs av Fyrverkeribegränsningar.se, som stöds av flertalet organisationer. Bl.a. Svenska brukshundsklubben, Svenska kennelklubben, djurens rätt, Djurskyddet Sverige m.fl.

De skriver på sin hemsida,

"Fyrverkerier ska skötas av stat, kommun, föreningar eller klubbar.

Dessa kan anordna fyrverkerier, med fastställda start och stopp tider på särskilt utvalda platser."

Med denna åtgärd begränsas flertalet av de problem som nämns i, stycke 2, samtidigt som det fortfarande kommer att finnas fyrverkerier att titta på vid storhelger.

Eldsvådor och kroppsskador kommer mest troligt att begränsas till ett absolut minimum då majoriteten av dessa sker p.g.a. slarv, ofta i samband med alkohol. Husdjur, tamboskap och vilda djur kommer fortfarande att stressas om de befinner sig i närheten av en plats där det skjuts fyrverkerier, men i och med att platserna kan väljas med omsorg kan detta begränsas. Stor skillnad blir det här också då tidpunkten kommer att vara känd sedan innan och att tiden som det skjuts kraftigt begränsas. Miljöpåverkan anses också kunna begränsas då dels den totala mängden fyrverkerier skulle minska och att staten, kommuner, föreningar och klubbar i större utsträckning väljer miljövänligare pjäser utan bly.

Detta förbud kan införas på nationell nivå genom en lagändring eller på kommunal nivå genom ändringar i lokala ordningsföreskrifter. På lokal nivå kan dock endast användningen av fyrverkerier begränsas, då kommunen ej har befogenhet att hindra försäljning till privatpersoner. Förespråkarna för denna linje anser därför att ett förbud på nationell nivå är det enda alternativet.

3.3 Krav på tillstånd för att använda fyrverkerier

Majoriteten av Sveriges kommuner har infört i sina lokala ordningsföreskrifter att tillstånd från polisen krävs vid användning av fyrverkerier, med undantag för påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton. Flera kommuner, t.ex. Härjedalen, har dock ej detta undantag, då krävs det istället alltid tillstånd från polisen för att använda fyrverkerier.

Tillstånd söks genom att skicka in en ansökan till den polis region där fyrverkerierna skall användas. I ansökan anges vilka typer av pjäser ska användas, vid vilken plats och klockslag, vem som är ansvarig. Polisen tar sen ställning till om plats, tid och typ av pjäser anses lämpliga. Vid godkänd ansökan ska sedan arrangören informera folk i närområdet som kan påverkas av tillställningen i god tid innan. Ansökan kostar 700 kronor.

Eldsvådor och kroppsskador kommer mest troligt att minska om än inte lika mycket som för åtgärden, 3.2. Då polisen kan välja att inte ge tillstånd för användning av fyrverkerier i närheten av stall och bondgårdar med djur kan stressen för tamboskap reduceras kraftigt. Då det är svårare att veta vart det finns hundar och katter är det mest troligt så att polisen kommer ha svårt att ta hänsyn till husdjur vid en ansökan. Men i och med kravet på att informera närboende, kommer dessa att kunna vidta åtgärder för att minska djurens lidande. Användandet av fyrverkerier kommer på detta sätt även att kunna koncentreras under en kortare tidsperiod, t.ex. till tolvslaget på nyår. Detta minskar kraftigt lidandet för djuren eftersom den stressande perioden kortas ned.

Miljöpåverkan anses också kunna begränsas då den totala mängden fyrverkerier mest troligt minskar och att polisen kan styra hur mycket fyrverkerier som får användas per tillståndsansökan. Typen av fyrverkerier, blyfria eller ej kommer inte att kunna påverkas.

3.4 Begränsning av tid då det är tillåtet att använda fyrverkerier

Många kommuner har redan tillståndskrav för fyrverkerier med undantag för påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton, men på de dagar då tillstånd ej krävs är ofta tiderna generella. En del kommuner tillåter fyrverkerier under hela dessa dygn, medan andra begränsar tiden till mellan två klockslag, som t.ex. Österåker 18:00 – 03:00. Även om det är begränsat är det fortfarande en lång tidsperiod. På nyårsafton är det runt tolvslaget som tradition gör gällande att fyrverkerier skall skjutas. På påskafton och valborgsmässoafton är det efter mörkrets inbrott som det skall skjutas.

Genom att begränsa tiden då man får använda fyrverkerier till en timme under kvällen på påskafton och

valborgsmässoafton mellan t.ex. 20:00 – 21:00 och på nyårsafton mellan 23:30 – 00:30 minskar framför allt lidandet för djur. Miljöpåverkan är mest troligt den samma då mängden eller typen av fyrverkerier inte mest troligt är den samma. Påverkan på antalet eldsvådor och kroppsskador är mest troligt försumbar.

3.5 Områden med fyrverkeriförbud

Kommunerna har möjlighet att i lokala ordningsföreskrifter ange områden där totalt förbud mot fyrverkerier gäller. Redan idag finns det många områden med fyrverkeriförbud, naturreservat, nationalparker, flygplatser och områden runt sjukhus och ålderdomshem. I vissa kommuner t.ex. Växjö har kommunen upprättat ett förbudsområde i stadens centrum.

Genom att upprätta förbudsområden runt t.ex. tät bebyggelse, områden med mycket tamboskap eller känsligt djurliv kan man lokalt begränsa risken för eldsvådor samt stress för djur. På detta sätt får även ägare av husdjur platser som de kan ta sig till för att deras djur inte ska utsättas för stress. Ett exempel är att t.ex. i Österåker införa förbud på Ljusterö och kringliggande öar och sen arrangera ett nyårsfirande där hundar är välkomna på Ljusterös bygdegård dit hundägare från övriga delar av kommunen kan åka.

Lidande för djur minskar och antalet eldsvådor kan minskas. Antalet kroppsskador och påverkan på miljön är mest troligt oförändrad.

Ett alternativ är att vända på det och istället endast tillåta användning av fyrverkerier på speciella uppskjutningsplatser. Lidande för djur och antalet eldsvådor minskar. Med säkerhetsarrangemang på dessa platser kan mest troligt även antalet kroppsskador minska.

3.6 Informationskampanj om fyrverkeriers negativa påverkan

Med att föra en informationskampanj om fyrverkeriers negativa påverkan kan användandet av fyrverkerier minska, genom att folk självmant minskar eller helt avstår fyrverkerier. Vilket skulle minska all negativ påverkan. Då framför allt miljöpåverkan som är direkt relaterad till mängden fyrverkerier, men även påverkan på djur och antalet eldsvådor och kroppsskador.

För att få ökad effekt av åtgärden bör det samordnas med åtgärd, 3.7.

3.7 Förespråka alternativ till fyrverkerier

Det finns alternativ till fyrverkerier, allt ifrån lasershower till brasor och thailykter. Laser och ljusshower är lämpliga alternativ för större tillställningar. Medan brasor och thailykter passar lite överallt.

Att förespråka dessa i samband med en kampanj om fyrverkeriernas negativa påverkan kan öka folks benägenhet att välja bort fyrverkerier och ersätta dessa med ett alternativ.

Thailykterna har några nackdelar, dels så påverkar de flygtrafik och ska därför inte användas i närheten av flygplatser. Om ett stort antal thailykter släps ut kan de likt fyrverkerier påverka helikoptrar och därmed polisen, ambulansen och sjöräddningens verksamhet. De medför även en risk för eldsvådor. En del thailykter innehåller metalldelar som då sprids i naturen. Om dessa hamnar på åkrar slås de sönder av slåttermaskiner och hamnar sedan i balar med foder till kreatur som sedan kan skadas och i värsta fall avlida. Andra kan innehålla plast och de sprids då ut i naturen. Det är därför viktigt att de är gjorda av material som bryts ner i naturen, bäst är om de är gjorda av sådana material att de löses upp fort när de blir blöta. Typ papper eller majsstärkelse.

4 Slutsats och Diskussion

Opinionen hos det svenska folket verkar svänga mot ett större motstånd mot fyrverkerier, detta samtidigt som det finns en stor grupp människor som ser fyrverkerier som en viktig tradition framför allt kring nyårsafton.

Lokalt runt i Sverige har frågan väckt större engagemang än på andra platser, typiskt i dessa kommuner är att man med de lokala ordningsföreskrifternas hjälp har infört en eller flera av de åtgärder som tas upp i stycke 3.

De som kämpar för fyrverkeribegränsningar verkar alla vara överens om att informationsläget ute bland det Svenska folket är dåligt. Man har dålig kunskap och förståelse för de negativa effekterna av fyrverkerier, lite "det är väl ingen som tar skada av lite fyrverkerier". Eftersom det skiljer sig i ordningsföreskrifterna i olika kommuner är det också så att många inte har koll på vilka regler som gäller i just deras kommun.

Organisationer Svenska kennelklubben och liknande har i många år drivit frågan och engagerat folk för hundarnas skull. Men i och med den ökade medvetenheten i miljöfrågan börjar fler och fler välja bort fyrverkerier i huvudsak för miljön.

Slutsatsen som dras i denna studie är att åtgärden i, stycke 3.3, att det alltid ska krävas polistillstånd för att använda fyrverkerier, den åtgärd som i dagens läge är bäst anpassad för Sverige. Att helt förbjuda fyrverkerier eller förbjuda användandet för privatpersoner är båda effektiva lösningar som skulle vara bra för miljön, djurliv och samhället p.g.a. minskat antal eldsvådor och kroppsskador. Men det skulle vara ett

hårt slag mot de som tycker fyrverkerier är en viktig tradition. Genom att ges möjligheten att använda fyrverkerier efter polistillstånd har dessa fortfarande möjlighet att fortsätta denna tradition. Men polisen ges här möjlighet att anpassa vart fyrverkerier används, i vilken mängd och vid vilken tid. En person är då alltid ansvarig och kan ställas till svars om man inte håller sig inom ramarna för tillståndet. I och med kravet på att informera de i närheten kan dessa göra förberedelser för att skydda husdjur och tamboskap. Om någon finner beslutet olämplig går det då att kontakta polisen och försöka få tillståndet upphävt, t.ex. om polisen missat någon viktig detalj.

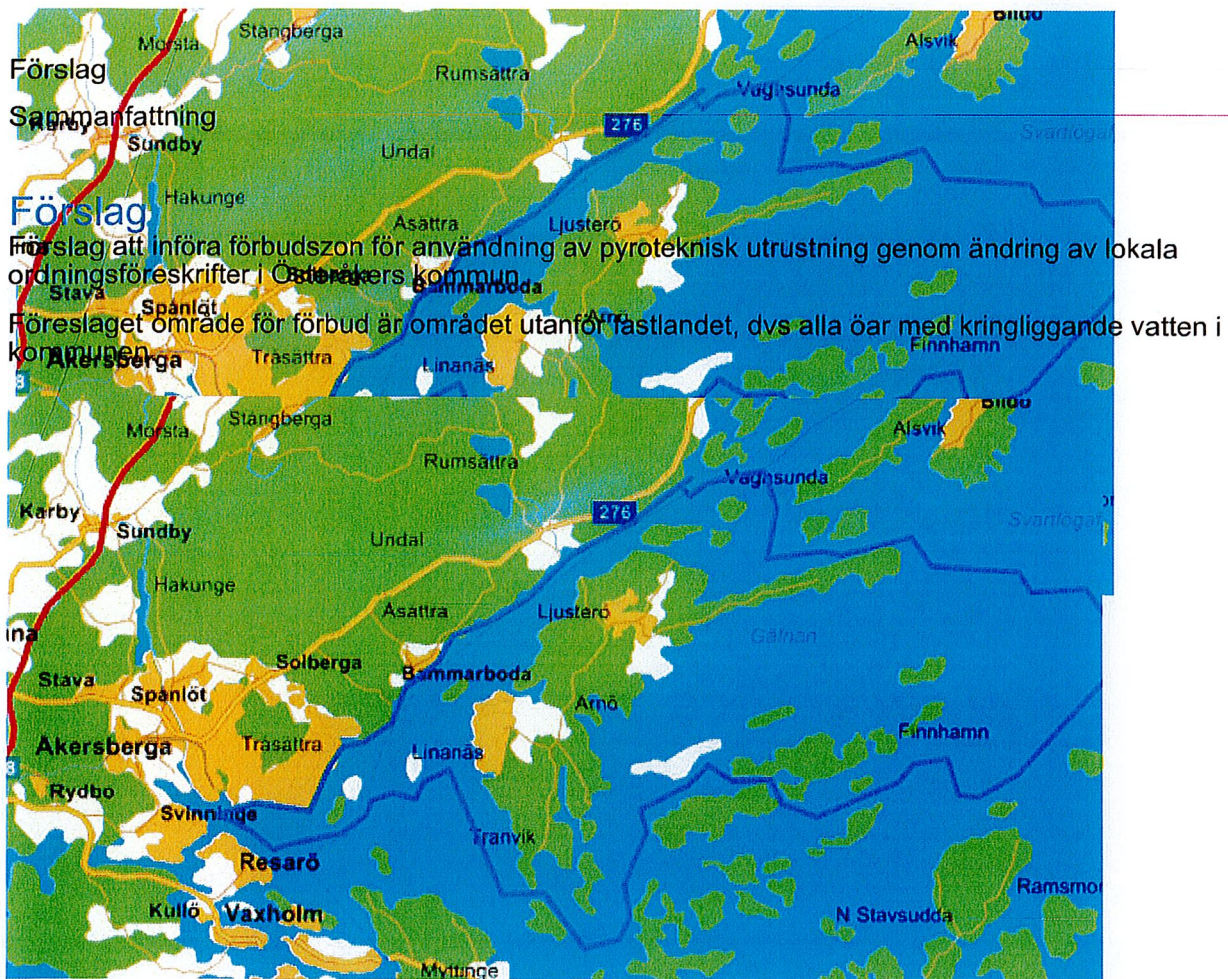
Förslaget om ett förbud för privatpersoner att använda fyrverkerier kan också vara ett bra alternativ, eftersom det då fortfarande kommer kunna anordnas fyrverkerier under ordnade former. Det viktiga då är att det faktiskt anordnas fyrverkerier på lämpliga platser. Annars kommer motståndet mot förslaget mest troligt vara väldigt stort.

För att öka acceptansen för alla åtgärderna bör kampanjer om fyrverkeriers negativa påverkan och alternativ till fyrverkerier genomföras.

Källor

- [1] <https://polisen.se/Service/Tillstand/Fyrverkerier/> 20161220
- [2] <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Brandfarligt--explosivt/Fyrverkerier/Fragor--svar/> 20161220
- [3] <http://www.brandsakert.se/2013/1129/%C2%BBalla-raketer-utg%C3%B6r-en-risk%C2%AB> 20161220
- [4] <http://www.tukes.fi/sv/Aktuellt/Meddelanden/Kemikalier-och-gas/Nya-regler-begransar-anvandningen-av-fyrverkeripjaser-redan-detta-nyar/> 20161220
- [5] Förvarsutskottets betänkande 2012/13:FöU4
- [6] <https://brandkunskap.wikispaces.com/BRANDF%C3%96REBYGGANDE> 20161220
- [7] <http://www.nyteknik.se/digitalisering/nyarsraketer-svensk-miljobomb-6468644> 20161220
- [8] Förening för fyrverkeribegränsningar

Författare: Joakim Ekelund

Figur 1 - Visar föreslaget förbudsområde innanför blå linje.

I tillägg föreslås att det ska gå att ansöka om förbudsområde för t.ex. stall med syfte att skydda hästar och annan tamboskap. Då med ett förbudsområde räknat med ett visst avstånd från gårdscentrum, t.ex. 500 meter.

Bakgrund

Det negativa effekterna av fyrverkerier är väl kända och opinionen mot fyrverkerier har växt stort under de senaste åren. Se bifogad skrivelse, "Fyrverkeriers negativa effekter".

Idag finns inget bra fredat område i kommunen dit det går att ta sig på för att slippa fyrverkerier på nyårsafton. De förbudsområden som finns kring ålderdomshem och dylikt har liten radie och är inte lämpliga områden att åka till. Det skulle därför behövas ett större område som är fredat. Dit kan dels de kommuninvånare som vill slippa fyrverkerier åka, men även folk från andra områden då det finns få liknande områden i Stockholm län. Detta skulle möjliggöra uthyrning av boende över nyårshelgen vilket har blivit bra affär för områden som är skonade från fyrverkerier, där boenden är fullbokade i över ett år innan. Ett exempel är Clarion hotell på Arlanda som brukar vara fullbokat över nyår i över ett år i förväg.

Österåkers kommun
kommun@osteraker.se**Anmälan om ändring av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Österåkers kommun****BESLUT**

Länsstyrelsen finner att de ändringar av de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Österåkers kommun som kommunfullmäktige beslutade den 23 april 2018 (dnr KS 2017/0021; KF § 3:4) inte strider mot ordningslagen (1993:1617).

BAKGRUND

Av protokoll från Österåkers kommunfullmäktige som inkom till Länsstyrelsen den 14 maj 2018 framgår att kommunfullmäktige i Österåkers kommun den 23 april 2018 fattat beslut om ändring av § 18 i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för kommunen, angående användande av pyrotekniska varor.

Ändringen innebär att pyrotekniska varor får användas utan tillstånd av privatpersoner i mindre omfattning än tidigare. Tidigare gällde att sådana varor fick användas på påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton från kl. 18 till kl. 3 dagen därpå. Ändringen innebär att man får använda pyrotekniska varor mellan kl. 21 och kl. 22 på påskafton och valborgsmässoafton samt mellan kl. 23.30 på nyårsafton och kl. 00.30 på nyårsdagen. Vidare tas uttrycket "inom område med samlad bebyggelse" bort från tredje stycket i paragrafen, så att det under övriga tider på året i hela kommunen krävs polismyndighetens tillstånd för att använda pyrotekniska varor.

Beslut i detta ärende har fattats och digitalt godkänts av enhetschef Helena Remnerud. Föredragande har varit länsassessor Johan Backman.